

Alap fejezet száma és megnevezése:	LXV. Bethlen Gábor Alap
Alap felett rendelkező megnevezése:	Bethlen Gábor Alap Bizottsága
Alapkezelő megnevezése:	Bethlen Gábor Alapkezelő Nonprofit Zrt.

A Bethlen Gábor Alap 2018. évi költségvetési javaslata

I. A célok meghatározása:

A Bethlen Gábor Alap célja, hogy

- a határon túli magyarságnak a szülőföldjén való – egyéni és közösségi – boldogulása, anyagi és szellemi gyarapodása, nyelvének és kultúrájának megőrzése és továbbfejlesztése, az anyaországgal való és egymás közötti sokoldalú kapcsolatának fenntartása és erősítése érdekében támogatást nyújtson, továbbá
- fedezetet biztosítson Magyarország határain belül és kívül élő magyar közösségek kölcsönös megismeréséhez, valamint a nemzeti teljesítmény legfontosabb példáinak bemutatásához, továbbá a magyarságismereti és nemzetpolitikai kutatások elősegítése érdekében létrehozott Magyarság Háza működéséhez.

II. A célok megvalósításához rendelkezésre álló források 2018-ban:

2. cím 3. alcím Költségvetési támogatás

A 2018. évre vonatkozóan a BGA bevételi előirányzata 26 134,1 millió forint. A 2017. évi bázis 20 938,5 millió forint volt. A többlettámogatás 5195,6 millió forint, mely a BGA többlet feladatait finanszírozza. Ezek közül kiemelhető a Kárpát-medencei óvodafejlesztések 4078,0 millió forintot kitevő támogatása.

III. A célok eléréséhez 2018-ban tervezett feladatok, programok:

4. cím Nemzetpolitikai célú támogatások

Az előirányzaton tervezett összes kiadás 24 768,1 millió forint.

Oktatás-nevelési támogatásokra 5800,0 millió forint a tervezett kiadás.

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény 14. § (1) bekezdése alapján a törvényi feltételeknek megfelelő óvodai, alap- és középfokú oktatási intézményben magyar nyelven, vagy a magyar kultúra tárgyában tanulmányokat folytató kiskorúak nevelési, oktatási, valamint tankönyv és taneszköz támogatásban, továbbá a felsőoktatásban tanulók hallgatói támogatásban részesülnek.

A 2018. évi támogatás egy főre jutó összegét a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény végrehajtásáról szóló 367/2010. (XII.30.) Korm. rendelet 32/B. § (5) bekezdése alapján az Alap felett rendelkező Bizottság határozza meg. Az Országgyűlésnek a 2017. évi költségvetés tárgyalásakor kifejezett szándékát is figyelembe véve, a Bizottság a 2016/2017. évi tanévre kiírt pályázatban az oktatás-nevelési támogatás összegét

22 400 forint/főben, a tankönyv- és taneszköz támogatás összegét 2800 forint/főben határozta meg. A 2017/2018-as tanévre az egy főre jutó támogatások összege változatlan marad. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján megközelítőleg 245 ezer fő részesül ebben a támogatási formában, melyből mintegy 242 ezer fő oktatás-nevelési, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásban és közel 3 ezer fő hallgatói támogatásban. Ezen előirányzat biztosít forrást a 2017/2018-as tanév oktatás-nevelési támogatása mellett a lebonyolításban részt vevő szervezetek díjazására is.

A nemzeti jelentőségű intézmények támogatására tervezett összeg 8635,0 millió forint.

- Az egységes elvek alapján nyújtott támogatás a nemzeti jelentőségű intézmények (oktatási, kulturális intézmények, ernyőszervezetek, szórványkollégiumok), valamint az erdélyi nemzeti jelentőségű programok (felsőoktatáshoz kapcsolódó háttérintézmények, kulturális intézmények, médiatámogatás, színházak, bábszínházak, táncegyüttesek valamint szórványkollégiumok és iskolabusz program) keretében szakmai és kulturális intézmények támogatásához biztosít forrást. A Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) tagszervezeteinek javaslatára – előzetesen egyeztetett minősítési rendszer alapján – 2017-től 75 intézmény és 11 program minősül nemzeti jelentőségűnek. Az intézmények értékelésénél, kiválasztásánál a nemzetpolitikai célok, a rövid és hosszú távú nemzeti érdekek megvalósításában vállalt szerep volt a meghatározó. A nemzeti jelentőségű intézmények között nagyságrendjükönél fogva kiemelkednek a felsőoktatási intézmények: A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem és a Partiumi Keresztény Egyetem, és a Rákóczi Főiskola és a Kárpátaljai Felsőfokú Szakképző Intézet. A Kormány a külföldi magyarok oktatásával és kultúrájával kapcsolatos feladatai ellátásának körében normatív támogatásban részesíti a romániai magyar történelmi egyházak által alapított Sapientia Alapítványt, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem és a Partiumi Keresztény Egyetem fenntartóját. Az elmúlt években bővült az oktatási helyszínek, tantermek száma (Sepsiszentgyörgy), megnőtt az oktatók létszáma, jelentős működési többletkiadást generálva. 2018-ra 3000,0 millió forint a tervezett támogatás, mely a 2017. évi szintnek felel meg.
- A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola működési költségének kiegészítése 2017-ig biztosított a 1227/2016. (V.2.) Korm. Határozat alapján. Ezt követően az intézmény működése és fejlesztése nincs biztosítva, ezért tartósan beépülő jelleggel fontos a költségvetésben megjeleníteni a nemzeti jelentőségű intézmények sorában. A költségek növekedése a Felsőfokú Szakképző Intézet, annak kihelyezett bázisainak beindításával és működésével indokolható, amely korábban egyáltalán nem jelent meg, továbbá az ukrain energiaárak, illetve a kötelező minimálbérek emelkedésével, amelyek jelentősen befolyásolják a bérjárulékokat. 2018-ra 1500,0 millió forint működési költség indokolt. A 2016-ban és 2017-ben a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán és annak nagydobronyi és péterfalvi felsőfokú szakképző bázisintézményein megkezdett beruházások folytatására és befejezésére, a főiskola oktatási beruházásainak fejlesztéseire, illetve a szakok bővítésére, 2018-ra 500,0 millió forint támogatás biztosítása szükséges.
- 2018-ban mintegy 150 oktatási és kulturális intézmény kap a tervek szerint meghívást a nemzeti jelentőségű programok megvalósítására. Az intézmények kiválasztásánál – a MÁÉRT javaslatokkal összhangban – prioritást élvez a szórványgondozás, s ezen belül leginkább a szórványkollégiumok. Ezen intézmények további működtetése, s programjaik bővítése meghatározó szerepet tölt be a régió életében.
- A nemzeti jelenségű intézményeknek a határon túl meghatározó szerepük van a magyar anyanyelvű oktatás, önazonosság, hagyományörzés és az anyanyelvpolás fenntartásában, fejlesztésében. Ezen célok esetében a külföldi magyarság nyelvi és

kulturális önazonosságának erősítésére, a határon túli magyar nyelvű oktatás fenntartásához, intézmények működtetéséhez, fejlesztésekhez, valamint oktatási programokra (pl. képzések, vendégtanári programok, stb.), ösztöndíjak odaítélésére, kutatások támogatására a BGA biztosít forrást. A támogatások révén a vajdasági Magyar Nemzeti Tanács programjai, kiemelkedő eredményei az oktatás, a kultúra, a tájékoztatás, valamint a nyelvhasználat területén jelentkeznek.

Támogatásban részesül továbbá a vajdasági Pannon Televízió is, amely fontos szerepet tölt be a vajdasági magyar közösség tájékoztatásában, a magyar nyelv és kultúra ápolásában, a magyar-szerb viszony fejlesztésében. Az Erdélyi Művészeti Központ állománygyarapítása is több éve részesül támogatásban.

Egyéb támogatásokra összesen 10 333,1 millió forint a tervezett felhasználás.

- A kulturális, oktatási, szociális, ifjúságsegítő és egyházi intézmények támogatása nemzetpolitikai, közösségmegerősítő, regionális érdekvédő szempontból elengedhetetlen. Ezen forrás terhére nyílt és meghívásos pályázatok, valamint egyedi kérelmek alapján történik a támogatások megítélése. Továbbra is kiemelt támogatandó cél a magyar nyelvű oktatási programok támogatása, a kulturális programok és rendezvények (színházak, művelődési intézetek) támogatása, valamint a határon túli/regionális hatáskörű magyar nyelvű média támogatása.
- A MÁÉRT által jóváhagyott nemzetstratégia jegyében a meghatározott prioritás mentén kiemelt a támogatása az olyan kezdeményezéseknek, melyek előremozdítják a kapcsolattartást, szakmai együttműködést a külföldi magyarsággal. E stratégiának megfelelően évről évre bővül a nyílt pályázati konstrukcióban nyújtott támogatások kerete. A korábbi évek sikerei alapján „A magyar kultúráért és oktatásért” pályázati felhívás, a testvér-települési együttműködések, valamint az ifjúsági kezdeményezések támogatására meghirdetett nyílt pályázat kerül kiírásra, illetve 2018-ban is folytatódik a „Dr. Szász Pál” tanulmányi ösztöndíj rendszer. A támogatásban a határon túli magukat magyarnak valló jogászhallgatók részesülhetnek, melyhez többek között tutorális képzés és egy-egy hónapos budapesti szakmai gyakorlat kapcsolódik.
- 2015-től a kialakult háborús helyzet miatt kiemelt figyelmet kap a kárpátaljai régió, ahol több program indult a magyar nyelven beszélő pedagógusok, egyházi személyek, és egészségügyi dolgozók, színészek és médiadolgozók, illetve az óvodai étkeztetés támogatására, illetve a támogatotti kör folyamatosan bővül.
- 2018-ban számos olyan beruházás támogatása (óvodák fejlesztése, Székelyföldi Jégkorong Akadémia fejlesztése, Vajdasági Magyar Ház kivitelezése, egyházi épületek felújítása, kollégiumok, múzeumok építése, stb.) fog folytatódni, amelyek kivitelezése már 2016-ban elkezdődött, vagy 2017-ben fog elkezdődni.
- Több éve részesül támogatásban a Kárpát-medencei Magyar Legendárium program is.
- Egyszeri jelleggel jelenik meg az első világháborús centenáriumi évhez kapcsolódó határon túli programokra tervezett 500,0 millió forint.

5. cím Alapkezeléssel kapcsolatos működtetési költségek

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 6/A. § (5) bekezdése, valamint a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény 4. § (6) bekezdése alapján a BGA biztosítja az alap kezelésével kapcsolatos működtetési kiadások fedezetét, mely a jelentősen megnövekedett feladatkörre való tekintettel 1150,0 millió forint összegben került megtervezésre. A korábbi évek bázisához képest jelentős és tartós bevételi forrásnövekedés közvetlenül megemeli a dologi kiadásokra (elsősorban bankköltségre) szükséges fedezetet. A feladatkör bővülése szükségessé teszi a személyi és tárgyi feltételek kisebb mértékű bővítését

is. A működésre fordított összeg így is a bevételek 5 %-a alatt marad, ami sokkal alacsonyabb a hatályos jogszabályok által megengedett maximum 10 %-nál.

8. cím Magyarság Háza program támogatása

A Magyarság Háza rendszeres, ingyenesen látogatható közhasznú programokkal várja az érdeklődőket. A Magyarság Háza rendezvényei a nemzeti identitás erősítését szolgálják, bemutatják a világ magyarságára jellemző értékeket, eredményeket, teljesítményeket, sikereket. 2014-ben megnyitásra került a nemzeti identitás elemeit bemutató interaktív látogatóközpont. A látogatóközpont célja élményalapú ismeretátadási programok közvetítése, népszerűsítve az egyetemes magyar nemzeti kultúra értékeit, elsősorban a fiatal, 13-16 éves korosztály számára. Az üzemeltetéssel összefüggésben szakmai, marketing, közüzemi költségek és személyi jellegű kiadások (pl. teremőr, tárlatvezető) jelentkeznek. A Magyarság Háza programjai megvalósítására, valamint a látogatóközpont működtetéséhez 2018-ban szükséges forrás 216,0 millió forint.

IV. A központi költségvetés fejezeti szintű 2017-2019. évi bevételi és kiadási középtávú tervszámairól szóló 1827/2016. (XII. 23.) Korm. határozat szerint megállapított 2018. évi tervszámaitól való eltérés indokolása:

Az hivatkozott kormányhatározatban 2018-ra 24 078,0 millió forint a bevételi, és 24 078,0 millió Ft a kiadási irányszám. A jelen tervezet mind a bevételi, mind a kiadási előirányzatokat 2056,1 millió forinttal haladja meg. Az eltérés az alábbi tényezőkből tevődik össze:

millió forintban, egy tizedessel

Az eltérést okozó tényező megnevezése	Eltérés összege
1656/2016. (IX.17.) számú Korm. határozat, a vajdasági Magyar Ház és Pannon Médiaház (180,0 millió forint beruházási és 60,0 millió forint működési támogatás, Bíró Károly Alapítvány: Magyar Ház működési költségei (25,0 millió forint))	265,0
1641/2016. (XI.17.) számú Korm. határozat a kárpátaljai magyar színészek, médiamunkatársak, közművelődési, önkormányzati és könyvtári dolgozók támogatásáról	132,1
Nyílt pályázatok megnövekedett keretösszege a MÁÉRT döntése alapján	100,0
Első világháborús centenáriumi évhez kapcsolódó határon túli programok	500,0
A II.Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola működési és beruházási támogatásának többlete a középtávú tervhez viszonyítottan	538,0
Kárpátaljai támogatások többlete a középtávú tervhez viszonyítottan	158,0
Egyéb módosítások többlete	113,0
Az alapkezelő BGA Zrt. működtetési költségeinek többlete a középtávú tervhez viszonyítottan	250,0
Összesen:	2056,1

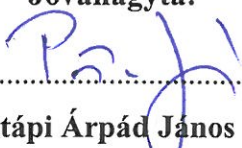
V. 2018-ban tervezett költségvetési bevételek és költségvetési kiadások számszaki bemutatása:

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2018. évi előirányzat	
	Költségvetési kiadások	Költségvetési bevételek
Költségvetési támogatás		26 134,1
Nemzetpolitikai célú támogatások	24 768,1	
Alapkezelő működési költségei	1 150,0	
Magyarság Háza program támogatása	216,0	
Összesen:	26 134,1	26 134,1

Budapest, 2017. május „...”

Jóváhagyta:

Potápi Árpád János
államtitkár

dr. Grezsa István
kormánybiztos

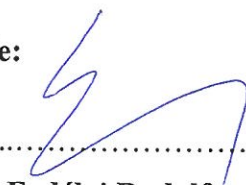

dr. Adorján Richárd
helyettes államtitkár

Dr. Semjén Zsolt
miniszterelnök-helyettes

Jóváhagyásra felterjesztette:

Erdélyi Rudolf, a BGA Zrt. vezérigazgatója

Készítette:

Kistakács Tünde, a BGA Zrt. gazdasági igazgatója

